

Temeljem članka 15. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje d o n o s i

INSTRUKCIJU
O POSTUPKU ODOBRAVANJA SUSTAVA ODVOJENOG KNJIGOVODSTVENOG
ISKAZIVANJA ZALIHA MATERIJALA S PODRIJETLOM I MATERIJALA BEZ
PODRIJETLA

GLAVA I. UVODNE I ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Ovom Instrukcijom se propisuje postupak odobravanja sustava odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja: podnošenje zahtjeva, uvjeti, potrebna dokumentacija, vođenje evidencije korištenja materijala s podrijetlom i bez podrijetla, stanje zaliha materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla, kontrola od strane carinskih organa, obveze proizvođača robe i druga pitanja u svezi ovoga postupka.

Članak 2.
(Pravna osnova)

Postupak odobravanja sustava odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja reguliran je:

a) odredbama članka 20. Protokola o definiciji pojma "proizvoda s podrijetlom" i načinima administrativne suradnje, koji je sastavni dio bilateralnog Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 6/03),

b) odredbama članka 21. Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini - CEFTA 2006 – Prilog 4. ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 9/07) i

c) odredbama članka 21. Protokola 2 o definiciji pojma "proizvodi s podrijetlom" i načinima administrativne suradnje, koji je sastavni dio Privremenog Sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 5/08).

GLAVA II. SUSTAV ODVOJENOG KNJIGOVODSTVENOG ISKAZIVANJA

Članak 3.
(Neophodni podatci)

Sustav odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja mora:

- a) omogućiti jasno razgraničenje između količine materijala s podrijetlom i količine materijala bez podrijetla koji su nabavljeni, s točnim datumom kada su uskladišteni i s iskazanim vrijednostima tih materijala;
- b) pokazivati količinu:
- 1) materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla koji su korišteni u proizvodnji i gdje je potrebno ukupnu vrijednost tih materijala;
 - 2) finalnih proizvoda koji su izrađeni ili proizvedeni;
 - 3) ukupnu količinu isporučenih finalnih proizvoda, s posebno iskazanim: isporukama onim kupcima koji su zahtijevali dokaz o preferencijalnom podrijetlu, isporukama onim kupcima koji nisu zahtijevali takve dokaze;
- c) pokazivati da su, bilo u vrijeme proizvodnje ili u momentu kada je izdan bilo koji dokaz o podrijetlu, zalihe materijala s podrijetlom bile dovoljne, na temelju knjigovodstvene evidencije, da potvrde status proizvoda s podrijetlom.

Članak 4. **(Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje)**

Osoba koja odluči koristiti sustav odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla dužna je:

- (1) Jasno i nedvosmisleno dokazati da postoji potreba za primjenom sustava odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja, da je fizičko razdvajanje materijala prema kriterijima podrijetla nepraktično i da dovodi do neopravdanih troškova, koji negativno utječu na poslovanje poduzeća.
- (2) Fizičko razdvajanje robe nije moguće samo ukoliko karakteristike robe i način skladištenja to ne dozvoljavaju (npr. brašno ili šećer se skladišti u dozirnom silosu i nema mogućnosti drugog silosa).
- (3) Za skladištenje komadne robe (npr. dijelovi s podrijetlom i bez podrijetla) se odobrenje ne izdaje, jer se takva roba može odvojeno knjigovodstveno iskazivati i skladištiti.
- (4) Sustav odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja se može odobriti samo osobama s pouzdanim i preglednim sustavom knjigovodstvenih evidencija, odnosno poduzećima koja imaju ISO certifikat.

Članak 5. **(Skladištenje materijala)**

- (1) Kada je odobren sustav odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja materijali s podrijetlom i bez podrijetla se mogu skladištiti zajedno i nema potrebe za posebnim radnim nalogima.
- (2) Kada se vrši kontrola radi utvrđivanja da li je finalni proizvod s podrijetlom ili bez podrijetla u situaciji iz stavka (1) ovoga članka vrši se putem provjere sustava knjiženja i inventure, čime se jasno prati i iskazuje status materijala koji se koriste u proizvodnji.
- (3) Kada nije odobren sustav odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja, nabavljeni materijali s podrijetlom i bez podrijetla moraju se fizički odvojiti prilikom skladištenja, a proizvod se prerađuje po odvojenim radnim nalogima (gdje se jasno vidi koji ulazni materijali i s čijim podrijetlom su upotrijebljeni u proizvodnji).

Članak 6. **(Materijali različitog podrijetla)**

- (1) Sustav odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s podrijetlom i bez podrijetla omogućava da proizvođač miješa nabavljene materijale s podrijetlom i bez podrijetla i da zahtijeva preferencijalan tretman za gotove proizvode u ovisnosti od konkretnog pravila koje se primjenjuje u konkretnom sporazumu (kumulacija ili dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi).

(2) Količina proizvoda s podrijetlom, kada se u izradi koriste materijali s podrijetlom i bez podrijetla, mora biti identična, bez obzira koji sustav odvajanja se koristi. Dakle, korištenje sustava odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja ne smije omogućiti da veća količina finalnih proizvoda stekne porijeklo u odnosu na situaciju kada se materijali koji se koriste u proizvodnji drže fizički razdvojeni.

(3) Materijali s podrijetlom i bez podrijetla moraju biti iste vrste i komercijalnog kvaliteta, kao i posjedovati iste tehničke i fizičke karakteristike. Takve materijale od momenta kada se oni ugrade u finalni proizvod nije moguće razgraničiti za svrhe podrijetla.

(4) Primjena sustava odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja ne utječe na posebna pravila prerade ili obrade propisana za dobivanje statusa podrijetla. Ovaj sustav ne mijenja status materijala s podrijetlom koji je u procesu proizvodnje i ne dobivaju se proizvodi koji su manje ili više proizvodi s podrijetlom.

Članak 7. (Stanje zaliha)

(1) Stanje zaliha mora jasno pokazivati materijale s podrijetlom i materijale bez podrijetla koji su korišteni.

(2) Stanje zaliha mora da bude zaduženo za sve finalne proizvode, bez obzira da li su ili nisu ti proizvodi bili praćeni dokazom o statusu proizvoda s preferencijalnim podrijetlom.

(3) Kada se finalni proizvod isporučuje bez izdavanja bilo kakvog dokaza o podrijetlu, stanje zaliha materijala bez podrijetla može se zaduživati sve dok takvo zaduživanje opravdava navedene isporuke. Ukoliko to nije slučaj, potrebno je zaduživati stanje zaliha materijala s podrijetlom.

GLAVA III. POSTUPAK ODOBRAVANJA SUSTAVA ODVOJENOG KNJIGOVODSTVENOG ISKAZIVANJA

Članak 8. (Podnošenje zahtjeva)

(1) Proizvođač podnosi pisani zahtjev za odobravanje sustava odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla Odsjeku za carine nadležnog regionalnog centra, Grupi za procedure.

(2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati slijedeće podatke:

- a) ime, adresu i broj registracije carinskog odnosno poreznog obveznika;
- b) nazive preferencijalnih ugovora u okviru kojih se ovlaštenje namjerava koristiti;
- c) razloge za traženje ovog postupka;
- d) sastav, kvaliteta, tehnička i materijalna obilježja i komercijalne nazive materijala s podrijetlom i bez podrijetla;
- e) tarifne oznake robe Harmoniziranog sustava carinske tarife;
- f) sadržaj evidencija u okviru računovodstvenog razdvajanja, ISO standard, posebno obrazac inventarne liste za materijale s podrijetlom i bez podrijetla;
- g) imena odgovornih osoba;
- h) podatke o lokaciji na kojoj se drže zalihe;
- i) dokaz da se zalihe robe i proizvodni kapaciteti nalaze na teritoriji BiH;
- j) izjavu o prihvatanju pune odgovornosti u pogledu načina na koji se odobrenje koristi, kao i posljedice u slučaju zlouporabe odobrenja;
- k) broj odobrenja ovlaštenog izoznika.

Članak 9. (Postupanje po zahtjevu)

(1) U postupku rješavanja po zahtjevu iz članka 8. ove Instrukcije Grupa za procedure je dužna zatražiti od grupe za kontrolu da izvrši kontrolu kod podnositelja zahtjeva za odobravanje

sustava odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla, kako bi utvrdili ispunjenost uvjeta i početno stanje u pogledu materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla koji se nalaze na zalihama.

(2) Grupa za kontrolu radi potpunog i pravilnog utvrđivanja traženih podataka može vršiti i fizički pregled uskladištenog materijala, radi sravnjivanja s podacima u dokumentaciji.

(3) Po izvršenoj kontroli grupa za kontrolu dostavlja grupi za procedure utvrđene činjenice.

(4) Grupa za procedure će razmatrati i specifične uvjete koje podnositelj zahtjeva traži.

Članak 10. (Izdavanje odobrenja)

(1) Ukoliko su ispunjeni propisani uvjeti grupa za procedure nadležnog regionalnog centra izdaje odobrenje za vođenje odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja.

(2) Grupa za procedure izdato odobrenje dostavlja i Sektoru za carine i odsjeku za kontrolu.

Članak 11. (Obveze imatelja odobrenja)

Imatelj odobrenja je dužan:

- a) prihvatiti punu odgovornost za način na koji koristi odobrenje i za posljedice u slučaju neispravnog iskazivanja podrijetla, kao i za druge slučajeve pogrešne primjene propisa koji reguliraju oblast koja je predmet ove Instrukcije;
- b) carinskim organima staviti na raspolaganje, kad god oni to zatraže, dokumentaciju, knjigovodstvene, financijske i druge podatke, kao i omogućiti im bilo koju drugu vrstu kontrole koju oni smatraju potrebnom;
- c) carinske organe izvijestiti o svim izmjenama i promjenama u poduzeću koji imaju utjecaja na izdano odobrenje.

Članak 12. (Odbijanje zahtjeva za izdavanja odobrenja)

Grupa za procedure će odbiti zahtjev za odobravanje sustava odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja zaliha materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla ako podnositelj zahtjeva nije spreman pružiti sva jamstva koja carinski organi smatraju potrebnim za pravilnu primjenu sustava odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja.

Članak 13. (Ukidanje odobrenja)

Grupa za procedure koja je izdala odobrenje će isto ukinuti u bilo kojem slučaju kada utvrdi da se nepravilno koristi, tj. kada imatelj odobrenja ne ispunjava obveze koje su mu utvrđene odobrenjem, odnosno ako imatelj odobrenja ne ispunjava uvjete ili se više ne ispunjava jedan ili više uvjeta predviđenih za izdavanje odobrenja i ne daje potrebna jamstva za pravilnu provedbu ovog postupka.

Članak 14. (Vođenje evidencije)

Odsjek za carine, grupa za procedure, nadležnog regionalnog centra dužna je voditi evidenciju izdanih odobrenja.

Članak 15.
(Carinska kontrola)

Odsjek za kontrolu je dužan, u okviru redovitih aktivnosti, vršiti praćenje primjene izdanih odobrenja za vođenje odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla.

GLAVA IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.
(Usklađivanje postupanja)

Pravne osobe koje su do stupanja na snagu ove Instrukcije vodile evidenciju odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja, dužne su svoja postupanja uskladiti u cijelosti s odredbama ove Instrukcije.

Članak 17.
(Stupanje na snagu)

Ova Instrukcija stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a biti će objavljena i na web stranici Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

Broj: 02-2-233/09
Dana, 22.01.2009. godine

RAVNATELJ
Kemal Čaušević